عەبدوڵڵا پەشێو؛ پشت لە نەواو روو لە کرێوە
کۆشیعری ساڵانی 1965-1979

تاریق ساڵح

بەشی یەکەم

عەبدوڵڵا پەشێو ئەو شاعیرە دیارەی نێو ئەدەبیاتی شیعری کوردییە کە ساڵانێکە بەزمانی ئاگرو گوڵ لەگەڵ هەواداران و گوێگرانی دەدوێ لەرێگەی شیعری تەرو پاراو و ناسک مامەڵە لەگەڵ رۆژگار و زەمەن دەکات بە گوێرەی پێویست ڕووداوو گرێ کوێرەکان دەخوێنێتەوە و شیدەکاتەوە. زمانێکی سادە، بەڵام تامووبۆی مۆرکی کوردانە تابلۆی شیعرەکانی کێشاوەو وشەی لە خزمەتی دەق داناوەو لەوێشەوە چارەنووسی خۆی بەدەق و شیعر دەبەستێتەوە، لەبەر ئەوەی پەشێو وەک شاعیرێکی بەتواناو بالادەست، شیعری وەک عەشق و چارەنووس وەرگرتووە، نەک پیشە: ئەوەتا خۆی دەڵێ:

شیعر بۆ من؛
عەشق و چارەنووسە، نەک پیشە.
میحرابە، نەک، بازاڕ
نانبڕە، نەک ناندەر
شیعر خاچێکی قورس بوو چارەنووس دای بە
کۆڵی خۆم و ئەو کەسانەشدا کەلێمەوە نزیکن.

وەک دەبینین پەشێو خاچی شیعر بە کۆڵی خەمەوە دەدا بە شانی خۆیی و ئەو کەسانەی کە لێیەوە نزیکن، واتە ئەوانەی لە زمانی شیعری ئەو دەگەن و لەگەڵ خەم و مەینەتییەکانی دەژین، ئەم خۆی دەزانێ چ دەڵێ و چۆن شاعیر وەک زمانحاڵی گەل و نەتەوە وەسف دەکا. هەردووکیان وانە شاعیرو هۆگرانی بە تەواوکەری یەکتر دادەنێ.

گەر سەرنجێکی ئەدیبانە بەنێو دیوانە شیعرییەکەی عەبدوڵڵا پەشێو دابخشێنین دەبینین ئەو شیعرانەی لەناوەڕاستی شەستەکان و سەرەتای حەفتاکان زیاتر بۆنی گەنجانەیان لێ دێ و تنۆک و چۆراوی عشقیان لێ دەتکێ.

هەر دوێنێ بوو لێرانەدا
هەر لەم شوێنە وێرانەدا
بەڕابواردن بەلێو مژین
خەندەمان نا سەر لێوی ژین
تا دەڵێ:
هێشتا قاقای پێکەنینت
چرپەو سکاڵای شیرینت
لەبەرگوێم دەزرینگێنەوە
هەروا دێ و نابڕێنەوە
ساچۆن دەبێ لەبیرت کەم؟

چۆن بۆم دەکرێ دڵگیرت کەم؟

لەڵایەکی دیکە وەک دەبینین ئەو شیعرانەی ناوەڕاستی شەستەکان بەزمانێکی سادەو شێوازێکی دواندەیی نووسراون لە هەمانکاتیشدا فۆرم ناوەڕۆکێکی مەجازیانەی زۆر سادەیان هەیە.

کێژۆڵەی دڵگیر ئەی لەخۆبایی
بۆچی دەمکوژیت بەناڕەوایی؟
بۆچی دڵڕەقی بەرامبەر بەمن،
کەبت پەرستم هەتاکو مردن!
دەزانم بۆچی دڵ پر لە قینی،
لەچەقی ڕێگەش هەرگیز نامبینی

وەک بینیمان پەشێو چەندە بەسادەیی و بەڕائەتانە یارەکەی دەدوێنێ و وشەی بۆ دەکاتە ملوانکەی شیعری و لە بالای هۆنراوەدا دەیهۆنێتەوە، لە هەمانکاتدا بەشێوازێکی زۆر شاعیرانە و هونەری هۆنینەوەی شیعر و ئیدی ئەو لاوە کوردە پاک و بێ گەردە دەنەخشێنێ، کە بە هەژاری و نەداری ژیان بەسەر دەبات:

چونکە لاوێکم، ڕاستم فێبڵباز نیم
چونکە چاو بازنیم، بەفێرو نازنیم
چونکە جل ڕەنگاو ڕەنگی جادە نیم
چونکە قومارچی و فێری بادەنیم

تا دەڵێ:

چونکە هەژارم، خاوەن تەلار نیم
بەندەی سەربەرزیم، بەندەی دینار نیم
چونکە لەجیاتی دیاری یا سامان
پێشکەشم کردی دڵێک تا نەمان!

پێویستە بگوترێ شاعیر لەتێکڕای شیعرەکانی وشەو زاراوەی کوردی پەتی و ڕەسەنی بەکارهێناوە و خۆی پاراستووە لەبەکارهێنانی وشەو زاراوەی بێگانە، لەلایەکی دیکەش جگە لە بابەتی دڵداری، بابەتەکانی نەتەوەیی و کۆمەڵایەتیش بەشێکی دیاری شیعرەکانی پەشێویان داگیرکردووە.

کرێکارین، کرێکارین
پەروەردەی ئێش و ئازارین
ئارەقڕێژین
ژین دەنێژین
تاکو بژین

عەبدوڵڵا پەشێو وەک شاعیرێکی دڵ و دەروون پڕ کەف و کۆڵ و پڕ لە جۆششی عشقی نیشتمان کەسی بەرامبەر دەدوێنێ پێمان دەڵێ:

تف لەو دڵە پڕ لە سستیە
کە هەر فێری ژێر دەستیە
تف بە جوانیی ئەو دوو چاوە
کە بۆ چاوبازی خوڵقاوە
نابینێ نیشتمانەکەی..
ئازاری خاکە جوانەکەی
تف لەو گوێچکە چەند سەگسارە
چەند مووچە بۆ دەنگی پارە
بەڵام دوورە لە بیستنی
کوردایەتی

عەبدوڵڵا پەشێو جیا لەوەی وەک شاعیرێکی ڕادیکاڵیانەی شیعر ڕەنگین شیعر بۆ ژیان و نیشتمان و عیشق و جوانی دەنووسێ، لە هەمانکاتدا وەک شاعیرێکی لیریکی«گۆرانی» ناسراوە، کەزۆربەی شیعرەکانی لەلایەن هونەرمەند و گۆرانیبێژە دەنگخۆش و ڕەسەنەکانمان کراون بە گۆرانی وەک:

لەدوورەوە ناوت بیستووم
ناشارەزا خۆشت ویستووم!
گوایە لەگەڵ شیعرەکانما زۆر ژیاوی
شەوەهای شەو
تەزووی شیرینیان پێداوی
نەتناسیوم
بروابکە نەتناسیوم،

کە هونەرمەند سابیر کوردستانی بەدەنگە پڕ جۆش و خرۆشەکەی کردوویەتی بەگۆرانی.

یان ئەوەی کە هونەرمەند هاوتا ئەسعەد بەدەنگە زوڵاڵەکەی دەیچڕێ:

شەو ڕاشکا
ئەژنۆم شل بوو
مانگ بە تاقی ناسمانەوە هەڵپرووکا
دەرگەکەتم لێ بکەوە!
ئەم شەو هاتووم
بۆ چنینی
چەپکە نێرگزی چاوت
بۆ وچانێ
بۆ خەونێ، تۆزە گریانێ،
لەسەر هەوری قژی خاوت.

هەر لە خوێندنەوەی شیعرەکانی پەشێودا هەنگاو بە هەنگاو ڕۆدەچینە نێو سیحرو جوانی دەق و وشە، ناوەڕۆک ڕامان دەکێشێتە نێو دەریایەک ڕامان و بیرکردنەوە، کۆتایی شەستەکان و سەرەتای حەفتاکان شیعرەکانی شاعیر لەوپەڕی بالادەستی و ناوەڕۆک جوانی خۆیان پیشان دەدەن:

خۆشەویستم! نامەکانم بسووتێنە
ئەو هۆنراوەی بۆت نووسیوم
سێدارەی بۆ دامەزرێنە
دڵگیرمەبە
لەلای ئێمە، نەک تۆ، پیاویش
لەسەر وشەیەکی بااڵدار
قۆڵبەست دەکرێ و دەدرێ لەدار.

ڕۆڵی زانست و پەروەردە و گۆڕان لەهۆنراوەکانی عەلی بەختەوەری شاعیردا

جەمال جەلال

لەم چەند ساڵانەی دواییدا گەلێک بەرهەمی بەپێز لەهۆنراوەو چیرۆکی منداڵان لێرەو لەوێ بەرچاو دەکەون،بەرهەمەکان بەشێوەیەکی گشتی خزمەت بە تۆڕی منداڵان وئەدەبە بێگەردەکەیان دەکات کە لێوان لێوە لەخەون و خۆزگەو ئاواتی ڕەنگاو ڕەنگ. ئاشکرایە منداڵان ئەو تۆڕە ناسک و هەستیارو گرنگەن کەئەوەی داواڕۆژی گەلەکەمانن، ئاستی وڵات دەنەخشێنن، لەسەردەستی ئەوان چاکسازی و گۆڕان و گەشەسەندن دێتە ئەنجام، ئەوەیک لەسەر بنچینەی زانست وزانیاری بەمەدەنیکردنی کۆمەڵگەی کوردی ڕوو لەم گەشە سەندن وپێشکەوتنە دەکات و ئاستۆ ڕوون دیتە بەرچاو..

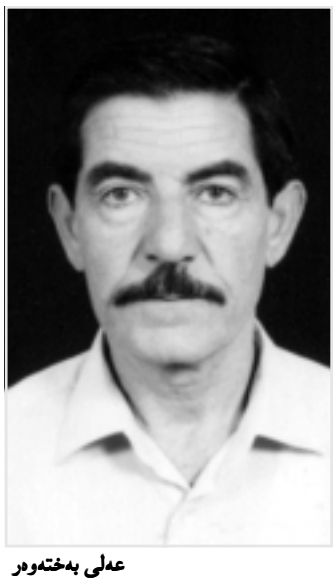

عەلی بەختەوەر

دیارە منداڵ وەک بوونەوەرێک هەر لەقۆناغی زووەوە پێویستی بەپەروەردەیەکی مۆدێرن و توکمەی پڕ لەزانستی نوێ هەیە، تاکو لەسەر بنچینەیەکی ڕاست و دروست نەش ونما بکەن بۆ ئەوەی بەن بەنموونەیەکی بچووککراوی دیموکراتیزەکردنی کۆمەڵگەی کوردەواری، ئەوەی لێردەدا مەبەستمانە خستەڕووی چەند هۆنراوەیەکی پەروەردەیی منداڵانە کەلەلایەن عەلی بەختەوەری شاعیر بەشێوەی نامیلکە چاپکراون، هۆنراوەکان جەخت لەسەر لایەنی زانست وزانیاری دەکات شاعیرزانست بەفاکتەرێکی هەرەگرنگ دەزانێ کە لەسەر دەستی ئەم وەچە نوێیە گۆڕانێکی سەرتاسەری لەکوردستان بێتە ئارا.

شاعیر لە دەستپێکی هۆنراوەی (چەکی زانست)دا دەڵێ:

قوتابی کورد بزانە
بیرکەوە سەر بەرزانە
ئەوەی گەلانی پێشخست
چەکێکە ناوی (زانست)...

هەمانکاتیشدا فۆرم ناوەڕۆکێکی مەجازیانەی زۆر سادەیان هەیە.

کێژۆڵەی دڵگیر ئەی لەخۆبایی
بۆچی دەمکوژیت بەناڕەوایی؟
بۆچی دڵڕەقی بەرامبەر بەمن،
کەبت پەرستم هەتاکو مردن!
دەزانم بۆچی دڵ پر لە قینی،
لەچەقی ڕێگەش هەرگیز نامبینی

وەک بینیمان پەشێو چەندە بەسادەیی و بەڕائەتانە یارەکەی دەدوێنێ و وشەی بۆ دەکاتە ملوانکەی شیعری و لە بالای هۆنراوەدا دەیهۆنێتەوە، لە هەمانکاتدا بەشێوازێکی زۆر شاعیرانە و هونەری هۆنینەوەی شیعر و ئیدی ئەو لاوە کوردە پاک و بێ گەردە دەنەخشێنێ، کە بە هەژاری و نەداری ژیان بەسەر دەبات:

چونکە لاوێکم، ڕاستم فێبڵباز نیم
چونکە چاو بازنیم، بەفێرو نازنیم
چونکە جل ڕەنگاو ڕەنگی جادە نیم
چونکە قومارچی و فێری بادەنیم

تا دەڵێ:

چونکە هەژارم، خاوەن تەلار نیم
بەندەی سەربەرزیم، بەندەی دینار نیم
چونکە لەجیاتی دیاری یا سامان
پێشکەشم کردی دڵێک تا نەمان!

پێویستە بگوترێ شاعیر لەتێکڕای شیعرەکانی وشەو زاراوەی کوردی پەتی و ڕەسەنی بەکارهێناوە و خۆی پاراستووە لەبەکارهێنانی وشەو زاراوەی بێگانە، لەلایەکی دیکەش جگە لە بابەتی دڵداری، بابەتەکانی نەتەوەیی و کۆمەڵایەتیش بەشێکی دیاری شیعرەکانی پەشێویان داگیرکردووە.

کرێکارین، کرێکارین
پەروەردەی ئێش و ئازارین
ئارەقڕێژین
ژین دەنێژین
تاکو بژین

عەبدوڵڵا پەشێو وەک شاعیرێکی دڵ و دەروون پڕ کەف و کۆڵ و پڕ لە جۆششی عشقی نیشتمان کەسی بەرامبەر دەدوێنێ پێمان دەڵێ:

تف لەو دڵە پڕ لە سستیە
کە هەر فێری ژێر دەستیە
تف بە جوانیی ئەو دوو چاوە
کە بۆ چاوبازی خوڵقاوە
نابینێ نیشتمانەکەی..
ئازاری خاکە جوانەکەی
تف لەو گوێچکە چەند سەگسارە
چەند مووچە بۆ دەنگی پارە
بەڵام دوورە لە بیستنی
کوردایەتی

عەبدوڵڵا پەشێو جیا لەوەی وەک شاعیرێکی ڕادیکاڵیانەی شیعر ڕەنگین شیعر بۆ ژیان و نیشتمان و عیشق و جوانی دەنووسێ، لە هەمانکاتدا وەک شاعیرێکی لیریکی«گۆرانی» ناسراوە، کەزۆربەی شیعرەکانی لەلایەن هونەرمەند و گۆرانیبێژە دەنگخۆش و ڕەسەنەکانمان کراون بە گۆرانی وەک:

لەدوورەوە ناوت بیستووم
ناشارەزا خۆشت ویستووم!
گوایە لەگەڵ شیعرەکانما زۆر ژیاوی
شەوەهای شەو
تەزووی شیرینیان پێداوی
نەتناسیوم
بروابکە نەتناسیوم،

کە هونەرمەند سابیر کوردستانی بەدەنگە پڕ جۆش و خرۆشەکەی کردوویەتی بەگۆرانی.

یان ئەوەی کە هونەرمەند هاوتا ئەسعەد بەدەنگە زوڵاڵەکەی دەیچڕێ:

شەو ڕاشکا
ئەژنۆم شل بوو
مانگ بە تاقی ناسمانەوە هەڵپرووکا
دەرگەکەتم لێ بکەوە!
ئەم شەو هاتووم
بۆ چنینی
چەپکە نێرگزی چاوت
بۆ وچانێ
بۆ خەونێ، تۆزە گریانێ،
لەسەر هەوری قژی خاوت.

هەر لە خوێندنەوەی شیعرەکانی پەشێودا هەنگاو بە هەنگاو ڕۆدەچینە نێو سیحرو جوانی دەق و وشە، ناوەڕۆک ڕامان دەکێشێتە نێو دەریایەک ڕامان و بیرکردنەوە، کۆتایی شەستەکان و سەرەتای حەفتاکان شیعرەکانی شاعیر لەوپەڕی بالادەستی و ناوەڕۆک جوانی خۆیان پیشان دەدەن:

خۆشەویستم! نامەکانم بسووتێنە
ئەو هۆنراوەی بۆت نووسیوم
سێدارەی بۆ دامەزرێنە
دڵگیرمەبە
لەلای ئێمە، نەک تۆ، پیاویش
لەسەر وشەیەکی بااڵدار
قۆڵبەست دەکرێ و دەدرێ لەدار.

لەم هۆنراوەیەدا شاعیر چاک دەرکی بەڕۆڵی زانست کردووە، دەزانێ گەلانی دنیا لەڕێگەی خوێندن و زانست گەیشتوونەتە لوتکەی شارستانی کەبەچەکی سەردەم ناسراوە، نەک چەکێک وڵات وێران بکات ومنداڵان بێ باوک و دایکان بێوەژن بکات، شاعیر لەهۆنراوەکەی بەردەوام دەبێ ودەڵێ:

زانست وتەکنەلۆژیا
لەبواری جیاجیا..
وەک (ڕۆبۆت) (مانگی دەستکرد)
شۆڕشی نوێی بەرپاکرد..

بەهەقیقەت شۆڕشی ئەمڕۆی گەلانی خاوەن عەقڵ و دیدەڕۆشن شۆڕشی زانست و زانیارییە، نەوەک کوشتن و بڕین و تالانکردن،ئەو شۆڕشە کەخەونێک بوو گەیشتە قۆناغی ڕاستی

پاشان دەڵێ:
(کارەبا)و(ئەلکترۆن)
درێدا بەچاخی کۆن
بزانن چۆن (ئەوروپا)
گەیشتن بەپلەو پا
(خوێندن) و (کار) و (زانین)
سەرچاوەی کامەرانین.

شاعیر زۆر لێزانانە نموونەی ئەو گۆڕان وخۆشگوزەرانی وپێشکەوتنەی لەئەورووپادا هەیە بۆ منداڵانی کورد دەخاتە ڕوو کەچۆن ئەو داهێنان و زانستەیان بۆ سوودی گەلەکەیان قۆزتۆتەوەو ئەمڕۆکە خاوەنی شارستانین و بەوڵاتێکی پیشەسازی پێشکەوتوو ناسراون،منداڵانی کورد دەبێ بزانن ئەو بواره پەروەردەییانە چین کەپێویستە بگۆڕدرێن، بەختەوەر ئەم پێشکەوتنە بۆ سێ هۆکار دەگەڕێنێتەوە کەخوێندن و کارکردن و زانینی نوێیە.

لەهۆنراوەی (لاوی سەردەم) بەختەوەر بانگەوازی لاوانی خوێن گەرم دەکات بۆ ڕابوون گۆڕانکاری لەم دۆخە چەقبەستووە شاعیر چاک دەزانێ گەنج ولاوانی کوردستان تێنووی شارستانی وپێشکەوتن و لەم متبوونە نیگەڕانن و بێزاری لەهەڵس و کەوت و ڕوخساریان دیارە، شاعیر هاوار دەکات و دەڵێ:

هۆ لاوی کوردستانی
ئەی تێنووی شارستانی
میشکت زاخاوەد هەردەم
بەزانێ، بیری سەردەم...

لاو ئەو بوونەوەرە پڕ لەهێزو جوولەو توانایەیە ئەگەر بواری بۆ بڕەخسێ پێداویستیەکانی بۆ فەراهەم بکرێ گەورەترین داهێنان بەرپا دەکات، بانگەوازی شاعیر بۆ لاوانی کورد بۆ فێربوونی زانین وتیۆرە زانستیەکانی سەردەمی نوێیە، ئەمڕۆ جیهان بۆتە گوندێکی بچووک پێویستە ئێمە لێی بەهرەمەندبین و بەمێشکێکی کراوە هەڵسوکەوت بکەین ولەکاروان دانەبڕپین وئەم گۆڕانە بەدەرفەتێک بزانین بۆ پێشکەوتنی گەلەکەمان.

شاعیر لەهۆنراوەیەکدا بەردەوام دەبێ ودەڵێ :

ئەم گۆڕانە ڕەوتێکە
بۆ ئێمە دەرفەتێکە
بازوو مەچەک هەڵماڵین
ئەوەی پووچە ڕایماڵین
کلیلی چارەسەری
گۆڕانی سەرتاسەری ...

شاعیر زۆر ڕاشکاوانە کلیلی چارەسەری دەخاتە بەردەم توێژی لاوانی کوردو هۆشداری دەدات کە زەمەن زۆر خێرا و تیژەڕەوە... ئەگەر فریای خۆمان نەکەوین، هەر لەپەراوێزدا دەمێنینەوە کلیلی چارەسەریش هەڵتەکاندنی بیرو باوەڕە کۆن وڕزیو بەسەر چووەکانە، تاکەی لەئێستایەکی تێکشکاودا بژین و جوولە نەکەین؟

ئەمجارەیان بەختەوەری شاعیر هانا بۆ منداڵان دەبات وئەو گۆڕانکاری ووەرچەرخانەی لەوڵاتانی (خۆرئاوا) دابەدی دەکرێ پروشکی بگاتە کوردستانی ئێمەو لێ ی سوود مەندبین.شاعیر **لەهۆنراوەی (دەنگی زانست)دا دەڵێ:**

منداڵانی کوردستان
وەچەی ڕابوون هەستان
وامەزانن(خۆرئاوا)
لەخۆڕاییدا.. ئاوا
سەرقافڵەچی وپێشەنگن
خاوەنی سەنگ و دەنگن
داهێنان و شتی نوێ
لەلایان دەست دەکەوێ...

شاعیر هێندە پەرۆشی زانست وزانیارییە بۆ ئەم گەلە ستەمدیدە، دەیەوێ لەڕێگەی هاندانی جگەرگۆشەکاندا کوردستان ببێتە وڵاتێکی خاوەن شارستانی پێشکەوتووی ئاشتیخواز، منداڵان بە وەچەی ڕابوون و هەستان بانگ دەکات تاکو لەنهێنی پێشکەوتنی وڵاتانی خۆرئاوا تێبگەن کەئەمانیش ساڵانێک بوو لەچەرخی تاریکیدا دەژیان،لەڕێگەی خوێندنی بەسوودو زانستی نوێ ئەم پێشکەوتنەیان چەنگ کەوتووە پاشان دەستنیشانی ئەو هۆکارانە دەکات ودەڵێ:

باگشت هەوڵێکمان ئیمڕۆ
چی خوێندگایە و زانکۆ
بخەینە گەڕ بۆ زانین
بەگرنگیان بزانین
دەستپێکی گشت کارەکان
گۆڕینی پڕۆگرامەکان
پڕۆسەی ئەم گۆڕانە
سەرەتای هەنگاونانە
بەرەو دنیای هاوچەرخ
پڕ بەهای جوانی ونرخ
گۆڕانی بی لەرەگا
کورد بەناواتی بگا...

خەمخۆری شاعیر لەپێناو شۆڕشێکی زانستی کەلە کوردستان بێتە ئارا تەنها لەقۆناغەکانی خوێندن دەخوێنیتەوە، داخەکەم هەر لە خوێندنی سەرەتاییدا تاکو قۆناغی زانکۆ پڕۆگرامەکان کۆن و بەسەرچوون، هیچ گۆڕانێکی بنچینەیی بەدی ناکەین، وەک زانراوە پەروەردە سامانێکی نیشتیمانییەو ژیان و داهاتووی گەلەکەمانی پێوە بەندە، هەقە حکومەتی کوردستان زۆر بەخێرایی لەهەوڵی گۆڕینی پڕگرامەکانی خوێندن توانەکانی بخاتە گەڕ، بەڕاستی ئەوەی پێوستی بەگۆڕان هەیە پڕۆگرامی خوێندنە... هەر لەقۆناغی سەرەتایی تاکو زانکۆ گۆڕانکاری گەرەکە بکرێ ئەوە ماوە بڵێین هۆنراوەکانی بەختەوەری شاعیر بەهەق شایانی ئەوەن کەلە قۆناغەکانی خوێندنی سەرەتایی و ناوەندی بخوێندرێن، ئەوەندەی ئاگادارم هۆنراوەی (سەدەی زانست)کەهۆنراوەیەکی پەروەردەیی و زانستیە لەکتێبی (لالەزار) ی پۆلی شەشەمی سەرەتایی دەخوێندرێ وجگەرگۆشەکان لێی سوودمەندن.

نرخی خواردەمەنی:

یەک کیلۆ گۆشت بەرخ وگیسک **8000** دینار، یەک کیلۆ گۆشت نەرمە **10000** دینار، یەک کیلۆ شەکر **1000** دینار، یەک کیلۆ ڕۆن **1500** دینار، یەک کیلۆ برنج **250** دینار، یەک کیلۆ دۆشاوی تەماتە **1800** دینار، یەک کیلۆ مریشک **5000** دینار، یەک دەسک سلق **750** دینار، یەک دەسک کەرەوز **250** دینار، یەک کیلۆ هەنار **1500**، یەک کیلۆ تەرۆزی **1000**، یەک کیلۆ خیار **750** دینار، یەک کیلۆ مۆز **1500** دینار، یەک کیلۆ لیمۆ **1500** دینار، یەک کیلۆ تەماتە **500** دینار، یەک کیلۆ پەتاتە **500** دینار، یەک کیلۆ باینجان **750** دینار، یەک کیلۆ کولەکە **750** دینار، یەک کیلۆ شووتی **500**، یەک کیلۆ ترێ **1000**، یەک کیلۆ ماستی مەڕ **2500**، یەک تەبەقە هێلکە **5750** دینار، یەک لیتر زەیت **1750** دینار، یەک دەسک تور **750**.

ژمارەی تەلەفۆنە پێویستەکان

• پـــایەخت

ئاسایشی هەولێر:(٢٢٢٥١٨٣-٢٢٢٠٢٣٠)
پۆلیسی فریاکەوتن:(١٠٤-١٢٤-١٣٤-١٤٤)
بەرێوەبەرایەتی گشتی هاتوچۆ: (٢٢٣٠٢٩٢)
بەرێوەبەرایەتی پۆلیسی هەولێر: (٢٢٢٣٢٩٦٨)
دادگا:(٢٢٣٠٣٤٨)
ئاسایشی بەلەد:(٢٢٣٠١١١)
بنکەی ئاگرکوژێنەوە:(٢٢٢١٥٧٥)
کارەبای هەولێر:(٢٢٣٠١٩٢)
چاکردنەوەی کارەبا (صیانە):(٢٢٢٣٣٧٥)
چاکردنەوەی تەلەفۆناتی هەولێر: ٢٢٣٨٠٠١-٢٢٣٨٠٠٢-٢٢٩٤٨٨٨-٢٢٥٣٣٣-٢٢٧١٨٨٨
نەخۆشخانەی ڕزگاری: ١٤٠-١٤١-٢٢٧١٥١٦-٢٢٧١٥١٨
نەخۆشخانەی لەدایک بوون و منداڵان: (٢٢٤٠٠٦٧- ٢٢٤٠٠٦٦ -٢٢٢٢٤٦٥)
نەخۆشخانەی ئەمەل: (٢٢٦٢٦٥٧-٢٢٦٢٦٥٨)
نەخۆشخانەی فریاکەوتن:(١٢٢)
نەخۆشخانەی ئیمرجنسی:(٤٦٣٥-٢٤٩١١)
نەخۆشخانەی زانیاری:(٢٢٣٠٦٠٨)
نەخۆشخانەی ڕەسوڵی تایبەت:(٢٢٢٩٧١٤)
نەخۆشخانەی هەولێری تایبەت:(١٢٨-١٤٧)
نەخۆشخانەی کوردستانی تایبەت: (١٣٥-١٣٨)
نەخۆشخانەی ڕابەرین بۆ منداڵان:٢٢٤٣٣٧٨-٢٢٤٠٠٨٩
نەخۆشخانەی کۆماری:(١٥٥-١٥٤)
نەخۆشخانەی ژینی تایبەت: (٢٢٣٢١٤٤)
نەخۆشخانەی سینگ:(٢٢٣٠٦٢٨)
نەخۆشخانەی نانەکەلی:(٢٥٤٨٣٠١)
یەکێتی نووسەرانی کورد:(٢٢٢٢٢٨٠)
وەزارەتی ڕۆشنبیری:(٢٢٧٢٧٩١)
هۆڵی میدیا:(٢٢٣٠٢٧٥)
هۆڵی ڕۆشنبیری:(٢٢٦١٥٩٧)
هۆڵی گەل:(٢٢٣٠٢٧٤)
هۆڵی زەرد:(٢٢٣٢١٧٣)
بنکەی ڕۆشنبیری کاوە:(٢٢٤٢٨٤٣)
زانکۆی سەلاحەدین: (٢٢٢٤١٢٢)
سەتەلایتی کوردستان: (٢٢٣١٩٤٧ پیرمام)
(٢٢٣١٧٠٤ هەولێر)
(موبایل -٠١-٤٤٥٤٠٠١)
زاگرۆس tv: ٢٢٢٥١٧٣-٢٢٣٠٩١١-٢٢٣٠٩٧٩
زانکۆی هەولێری پزیشکی ٢٢٧٣٣٨٤
ڕادیۆی دەنگی کوردستان:(٤٤٥٦٢٦٢)
ڕادیۆی دەنگی پێشکەوتن:(٢٢٣٠٦٩٥)
مەکتەبی ناوەندی ڕاگەیاندن:(٢٢٣٠٢٢٨)
بگۆڕی شەقلاوە:(٠٦٦٧٢٥٢٠٠٠٠)
بگۆڕی سۆران: ٠٦٦٣٠٠٠٥١٦.

• دهـــۆک

ئەفسەری نۆبەدار ٧٢٢١٧٠٨
پۆلیسێن هەوار هاتنێ ٧٢٢١٧٠٧-١٠٤
نەهێلانا گوناهباریا ٧٢٢١٦٨٢
بنگەهێ پۆلیسێن خەبات ٧٢٤١٥٨٠
بنگەهێ پۆلیسێن نەوڕۆز ٧٢٢١٥٥٣
بنگەهێ پۆلیسێن سەرهلدان ٧٢٢١٦٨٦

• کـەرکـــووک

بەرێوەبەرایەتی پۆلیسی کەرکووک:(٢١٢٤٤)
بەرێوەبەرایەتی پۆلیسی فریاکەوت:(٢١٧١٩٥)
بنکەی پۆلیسی میقداد:(٤٦٢٨٦٥)
بنکەی پۆلیسی ئازادی:(٢١٢٠٦٩)
بنکەی پۆلیسی عەرەفە:(٢١٧٠٦٩)
بنکەی پۆلیسی ڕەحیماوە:(٢١٧٠٦٩)
بنکەی پۆلیسی قزڵبە:(٢١٢٠٧١)
بنکەی پۆلیسی پیرەدی:(٤١٩١٦٨)
بنکەی پۆلیسی داقوق:(٦٥٠٠٠٦)
بنکەی پۆلیسی دووبس:(٠٥٠٧-٣٢٠٠٧)
بنکەی پۆلیسی پردێ:(٠٥٠٦-٧٢٤٤٥)
نەخۆشخانەی ئازادی:(٢١١٦٢١-٢١١٦٢٢)
نەخۆشخانەی کەرکووک:(٢١٢٢٢٣)
نەخۆشخانەی منداڵان:(٢١٧٦٠١-٢١٧٦٠٢)
لقی ٣ پارتی دیموکراتی کوردستان:(٢٢٠٢١١)

• ســـلێمانی

ئاسایشی فریاکەوتن:(٣١٢٣٥٤٤)
ئاگر کوژاندنەوە:(٣١٢٠٩٧٠)
بەرێوەبەرایەتی ئاگرکوژێنەوە:(٣١٢٠٩٧٠)
بەرێوەبەرایەتی کارەبای سلێمانی:(٣١٣٠١٦٩)
بەرێوەبەرایەتی هاتوچۆی سلێمانی:(٣١٢٦٢٥٣)
بنکەی پۆلیسی ڕەشید:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ڕەشید:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)
بنکەی پۆلیسی ئاسایشی ئاسایش:(٣١٢٠٠٠٠)